

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת בא תשע"ב

כי אני הכבדתי את לבו (י' - א')

"כי אני", אדם אשר מכריז על עצמו ואומר: "כי אני" - "אני ואפסי עוד", סימן מובהק הוא ש"הכבדתי את לבו" אין לבו של זה לב בשר, אלא לב קשה כאבן.

(הרה"ק רי"מ מזלאטשוב זיע"א)

ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים וכו' וידעתם כי אני ה' (י' - ב')

וברש"י "התעללתי - שחקתי". י"ל שהכתוב בא לרמוז כאן דרך בענין חינוך בניו, דכאשר בא לספר להם ולחנכם לתורה ולעבודת ה', צריך לעשות זאת בלשון קלה ויפה ויהיה מצייר להם במיני משלים וכדו' כדי למשוך לבם ליראת ה'. וזה אומר הכתוב, "ולמען תספר באזני בנך וכן בנך" שחינוך הבנים צריך שיהיה בדרך "אשר התעללתי במצרים" וכפירוש רש"י "שחקתי" שיהיה מצייר להם בלשון יפה שה' הוא האלוקים, ואז "וידעתם כי אני ה', והבן.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך וגו' כי חג ה' לנו (י' - ט')

"בנערינו ובזקנינו נלך" כאשר הנערים הולכים יחד עם הזקנים, דהיינו בדרכי אבות והם ממשיכים את מסורת שרשרת הדורות, אז "חג ה' לנו" זו הדרך הראויה והרצויה לפני בורא כל עולמים.

(ישמח משה)

ולכל בני ישראל היה אור במושבתם (י' - כ"ג)

"ולכל בני ישראל היה אור", בכל נשמה של יהודי מבני ישראל מתנוצץ ניצוץ של אור מהאור הגנוז לצדיקים לעתיד לבוא, אלא שהרבה תלוי ב"מושבותם" במקום שהם יושבים ודריס. כמו באבנים טובות ומרגליות, שכל זמן שהם טמונים בעפר אין איש מכיר בגודל ערכן וביופיין, רק כשהן נלקחות על ידי צורף מומחה המנקה אותן היטב מכל רבב, ומשבץ אותן בתכשיט יקר ערך, אזי מתגלה לעין כל יופיין המרהיב. כך הוא גם איש ישראל המצוי במצב של שפל רוחני, לא ניכר גודל רוחו ונשמתו, רק כאשר ישב בתשובה שלימה אל השי"ת, ויתנקה מחלאת עוונותיו, אז יהיה אור במושבותם ויתנוצץ זוהרו לעין כל.

(הרה"ק ר"י מרוזין זיע"א)

דבר נא באזני העם ושאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב (י"ב - ב')

ונשאלת השאלה לשם מה, הרי מביזת הים עתידים היו לקבל רכוש גדול, וי"ל שאילו לא השאלו להם המצרים כלים ובגדים לא היו ממהרים כ"כ לרדוף אחרי בני ישראל, נמצא שזו היתה הסיבה לביזת הים.

(מאור ושמש)

דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו וגו' כלי כסף וכלי זהב (י"ב - ב')

הקב"ה ציוה שישאלו מאת המצרים כלי כסף וכלי זהב, כדי שיחששו לחזור חזרה למצרים מפני פחד מבעלי החובות.

(הרה"ק ר"מ מלעלוב זיע"א)

מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם וגו' (י"ב - י"א)

מסופר: בעיר בארדיטשוב היו סוחרים מגבינה של כבשים והיה דרכם לנסוע למדינת בעסאראעביא, ושם קנו את הגבינה והחמאה, ועל הסחורה שקנו לקחו הכשר מהרב המרא דאתרא של אותו מקום, ואח"כ הביאו את הסחורה לבארדיטשוב והראו את כתב ההכשר להרה"ק בעל ה"קדושת לוי" זיע"א. פעם אחת לא היה גבינה וחמאה כשרה כמו בשאר השנים, וקנו ללא הכשר, וכאשר נסעו חזרה לבארדיטשוב פגשו בעיר אחת את הרה"ק אבד"ק שפיטיווקא זיע"א, וביקשו ממנו שיתן להם הכשר, וכמובן שהוא לא רצה לתת להם, איימו עליו הסוחרים שאם לא יתן הכשר יכו אותו מכות נמרצות, כאשר ראה שכלתה אליו הרעה והוא נמצא בסכנה, נתן להם הכשר בעל כרחו, אולם עשה זאת בחכמה גדולה, והכניס בכתב ההכשר את פרט השנה "מתניכם חגורים וגו'". כאשר חזרו הסוחרים לבארדיטשוב והראו את כתב ההכשר להמרא דאתרא הרה"ק רבי לוי יצחק זיע"א, ענה להם שהחמאה והגבינה אסורים. שאלו הרי יש לנו הכשר מהרב דשפיטיווקא, והשיב להם שבכתב ההכשר מבואר שהגבינה והחמאה אסורים, כי כאשר כתב "מתניכם חגורים" בא לרמז מה שמבואר בתרגום "חריצון יהון אסורין", והפשט הוא דחריצי החלב היינו הגבינה והחמאה אסורים הם, ולמה כתב הרב משפיטיווקא כלשון הזה, משום שאתם רציתם להכות אותו, וזה מרומז בהמשך המקרא "ומקלכם בידכם".

מתקדש לי כל בכור פטר כל רחם באדם ובבהמה לי הוא (י"ג - א')

"קדש לי", אם אתה רוצה להיות קדוש לה', "כל בכור" תראה את כל האדם כבכור וגדול ממך, "פטר כל" תחילת כל דבר, "רחם בבני ישראל", תרחם על כל איש ישראל, "באדם ובבהמה", ואל תבדיל לומר זה הוא אדם וראוי לרחם עליו וזה הוא בהמה ואין כדאי לרחם עליו, כי הדבר הזה "לי הוא" ולא לך להבדיל אותם.

(הרה"ק רבי צבי הערש מרימינוב זיע"א)

ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבולך (י"ג - ז')

התורה הקדושה באה לרמז בזה, שלא מספיק שאתה בעצמך נשמר מחמץ שרומז על היצר הרע, עליך להשגיח שלא יראה שאור בכל גבולך - בכל מקום שיש לך השפעה.

(הרה"ק מרוזין זיע"א)

פניני השבת

יום השביעי משבח ואומר וכו' לפיכך יפארו ויברכו לקל כל יצוריו (תפילת יום שבת)

לא היה בכוחו של בשר ודם לפאר ולרומם שם ה' ולומר לפניו שבחו, כי מיהו האדם שיהלל את הבורא שאין סוף לגדולתו. עד שבא היום השביעי ופתח בדברי שבח לבורא עולם, ככתוב "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה", רק אז נאזר גם האדם בעוז ויכולת לפאר ולברך לקל חי, מכוחה של שבת קודש.

(אוהב ישראל מאפטא זיע"א)